

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši štev. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Janko Florjančič. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

**Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :**

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za pet-vesto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnništvo naj se blagovolično pošilja naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Trikrat sedem.

Ob IV. slovenskem katoliškem shodu dne 24. avgusta 1913.

Trikrat po sedem let je splavalo v zaton, kar se je izvršil prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani.

Pred mano na steni je slika, predstavljajoča pripravljavni shod pred cerkvijo sv. Trojice na Vrhniku. Živa katoliška in narodna zavest je privabila na prijazni griček veliko množico ljudstva, ki ob pripekajočem solncu gologlavo poslušala poslanca Franca Povšeta ter verno sledi besedam kanonika Kluna. Tedanji vrhniški župan g. Gabriel Jelovšek se ne sramuje predsedovati veličastnemu shodu, ki manifestuje „za krst častni in svobodo zlatno“, celo g. tovarnarja Lenarčiča vidimo, da se je pomešal med ljudstvo in noče kaliti obče radosti pri ti sijajni manifestaciji.

Trikrat sedem let je položenih v naročje zgodovini, kar so se zlagale resolucije, kar so se napravili sklepi, ki so globoko posegli v dušo našega naroda. Vera v javnost, vera v šole, vera v urade, vera v časopise! — se je ta čas razlegalo širom slovenske domovine — in ta katoliška zavest je rodila lepe sadove. Sklepi prvega katoliškega shoda so danes dovršeno dejanje. Svobodna katoliška gimnazija z odgojnim zavodom in slovenskim jezikom, slovenska „Leonina“, združna organizacija, Marijine družbe, društvena organizacija v podrobnostih do najnovejših „Orlov“, — vse je skoro sad prvega slovenskega katoliškega shoda.

Bili so to lepi časi, polni navdušenja, požrtvovalnosti, vstrajnosti in čistih idealov.

Drugi in tretji slovenski katoliški shod je samo izpopolnil, kar se je sklepalo in sklenilo na prvem katoliškem shodu.

Trikrat sedem let je za nami, kar so pijonirji slovenske katoliške reorganizacije nesli sklepe

shoda po širni slovenski domovini, se trudili in ščedili, padali in vstajali, se borili in potili. Marsikateri teh pijonirjev je že pod zeleno rušo — strlo ga je pretežko breme, ki si je je naložil — kar pa nas še koraka po slovenski domovini, pa tiščimo dalje dobro obloženi voz, dasi z upognjenimi hrbtovi, toda z odprtim čelom in z veselo zavestjo v srcu, da so nam že posiljali in nam še bolj posijejo gorki žarki boljše bodočnosti.

Trikrat sedem let je minulo, kar je katoliška moderna vgriznila v trdi oreh dr. Mahničeve filozofije. Zaškipalo je, zbolelo je, pa S. L. S. je prinesla svoj „labarum“ srečno iz načelne vojke v filozofiji in politiki, je zmagovala, je zmaga in liberalizem je ležal poražen na tleh. V znamenju razkola se je začel I. slov. kat. shod. Hude ure so bile to in marsikak Slovenec, ki se mu je prilegel črni plašč, je moral obleči liberalno suknjo. Marsikako dobro srce slovensko je zaplakalo, ko je katoliška moderna vihtela svoj nož nad gniliimi vezmi, marsikak mošnjček se je potresel, ko je socialna zavest prešinila maso, katoličani slovesnih maš so postajali osamljeni in praktično krščanstvo je poglajalo globoke korenine.

Trikrat sedem let je zdrknilo mimo nas. Hitro živimo!

„Ne združenja, ločitve zdaj so časi“, je bila bojna pesem preteklih 21 let. Danes pa, ko se shajamo četrtič, da pokažemo katoliško slovensko zavest, danes ne kličemo več po ločitvi, danes kličemo bratom, ki so dobre volje: Pridite, združimo se pod starim slovenskim geslom: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Ne to, kar nas razdvaja, pač pa to, kar nas spaja, ne to, kar nas loči, pač pa to, kar nas druži — je naš bojni klic.

Orijaška bojna truma stoji za nami, se premika, zastav na stotine, ki jih ni bilo, organiza-

cija za organizacijo, od dijaka do možaka, od otroka do dekleta, od kmeta do najvišjega dostojanstvenika, celo narodna noša — vse je urejeno, vse je razvrščeno kakor velika bojna truma.

Od juga in severa, od Mure do morja, koder Slovani prebivajo, vse je tukaj, da proslavi veličastni dan IV. katoliškega shoda.

„Vera naj krščanska,
Ljubezen bo slovanska.“

V boju izmučeni Balkanec se ozira na Žilavega Čeha, zgodovinski melanholik iz Poljske se obrača proti zatiranemu bratu Hrvat, Slovenec se brati s Slovincem, Kranjec podaja roko Korošču, Štajerec se objema z Goričanom, Tržičan se naslanja na Medjimurca. Vse pa druži ena vez, spaja ena vrsta, kakor mogočna falanga, ki odbija navale od brezverstva, ki dviga visoko križ in sanja v srcu misli na svetlejšo bodočnost.

Mi vstajamo —
In vas je strah!

Slava Brezmadežni preveva združena srca in čast osivelemu vladarju prepeva slovenska pesem.

Trikrat sedem solčnih let je za nami, pred nami pa se odpira veličasten hram, zastavljen s solzami in vzdihli, popravljen s prevarami in iznenadenji, napravljen z boji in žrtvami, pozdravljen kot ožarjen spomenik lepših časov.

Veliko se je gradilo, pridejalo in prenavljalo. Cela Ljubljana se je premladila izza potresne katastrofe, mogočna denarna organizacija se je razvila širom slovenske domovine, olaka je prešinila slovenski narod po društvih in listih do zadnje gorske kočice, vse se je preuredilo, prestrojilo, prenovilo, pomladilo. Nov rod stopa na dan z „uma svitlim mečem“, nova generacija je pred nami dovršeno dejanje. Svetovni dogodki niso šli mimo nas, niso prešli preko nas, Slovenec igra svetovno vlogo, Slovan stopa na površje, stopa med svetovnimi narodi.

PODLISTEK.

Jankotu Marenčiču.

(† 3. avgusta t. l.)

Če pokopavajo znanca sošolca, takrat spominja prijatelj se vsak: treba bo iti in vse zapustiti, to je človeštva vesoljnega znak.

Ostra kopriva takoj ne pozebe, rožica žlahtna pa kmalu usahni, težko med trnjem je sami živeti, težko svoj sad zaželeni rodi.

Ti si bil čist in pa vzoren mladenič, bil si pobožen, preblag svečenik, nisi iskal ne časti, ne bogastva, ljubil si Jezusov le žrtvenik.

Njega si ljubil, ki vir je ljubezni... On pa Ti vrnil ljubezen je to, vzel Te je k sebi iz solzne doline, vzel Te je k sebi v presveto nebo.

K Jezusu gori v nebeške višave naše nemirno srce hrepeni, gori pri Jezusu, viru ljubezni, duh se tvoj vzorni sedaj veseli.

Fr. Pavšič.

Preklican.

Zgodba. Spisal I. Mohorov.

V globoko dolino pogreznjena je stala vas, nezdrava in meglena. Dolina je bila močvirna, na tratih je poganjalo bičje; majhen, kaluži podobni potok se je izgubljal v zemljo, za časa deževja naraščal in poplavljal travnike in njive. Jeseni in pomladi so kuhala mokra tla nezdrave megle, poleti je žehnela nad vso dolino težka, mokrotna sopara. Redko je zavel v zatišje veter, redko je sinilo solnce polno in žarko. Strmi bregovi gora so bili redko poraščeni. Tostran in ontran so bile potisnjene v breg revne bajte: slamnate strehe, pokrite z bahatimi grivami mahu, zelenorjavi zidovi, zatohli prostori, mokrotni, nezračeni, bivališča bledih, oslabele ljudi. Može so hodili v svet, žene so pletle, pletle zase in za družino od zore v pozne noči. Na severni strani, zaprti od mogočnega pogorja, je stala cerkev, ob cerkvi župnišče s šolo, najlepši del vasi, prisojen. Za druga poslopja ni bilo ni pedi sveta več. Pač bil je, visoko v bregu nad cerkvijo, na Prisojah: imovitem domovju Prisojnih. Toda ti niso trpeli sosedov, niti prodajali od svojega sveta. Bridka žalost je zvenela v domačem pogovoru, kakorkoli šegavem: Vsi smo pod zvonom svetega Roka, samo Prisojniški so nad njim.

Tiste jeseni je bila dopolnila bajtarja Kovača hči Francka šestnajsto leto. Nikoli ni bila kaj prida zdrava. Okoli sv. Andreja pa je začelo dekle vidno hirati in slabeti. „Po materi se je vrgla,“

so rekli ljudje, bajtar Kovač pa, ki je bil trd človek, se je ob nedeljah pijan pridušal in jezil, da ga ni bolj nesrečnega človeka od njega, češ, da mu žena jedva leze po hiši, pa dekle komaj slamo prelomi. Lehko možu, ki je preživel večji del leta v svetu in se pozno pod zimo vračal domov počivat in popijati. In zmrzovati ni hotel in jesti je hotel, dasi ni preklal ni polena, niti primaknil ni groša od zaslužnega k gospodinjstvu. Tako ste se morali mučiti za vse ženo s svojimi otrplimi nogami in hčerka s svojimi otroškimi rokami.

Takrat se je Francka prehladila in začela pokašljevati. Pa se je oče jezil ponoči, češ, se že ni preobula, ko je prišla z mokrimi čevlji domov. Francka ni rekla nič, povlekla je odejo preko glave in mislila, da bi se bila pač preobula, če bi bila imela še en par čevljev. In ko že ni mogla več dušiti kašlja, je vstala in odšla v kuhinjo in zanetila ogenj. Pa je prišla mati za njo in jo pregovorila, naj gre leč. In čaja ji je skuhala in rjuho je pogrela, da bi bilo bolje. Pa ni hotelo biti bolje.

„Francka,“ je rekla tedaj mati, „to ni nič. Že tri mesece pokašljuješ. Kar k gospodu mi pojdeš jutri.“

„Gospod“ je bil domači župnik, star, ljubezniv in prijazen mož. Vse trave je poznal in zlasti zdravilno bilje. Poseben zdravniški dar je imel od Boga in rad je pomagal faranom po svoji moči. In pomagal je uspešno, tako da mu vaščani niso manj zaupali ko zdravniku kakor duhovnemu pastirju.

Trikrat sedem let je prošlo, mnogo se je zasnovovalo, mnogo izvršilo, marsikaj razpršilo. Živimo hitro. Nič ni stalnega. Stalne pa so ideje, trdno stoji naša vera kakor snežniki za našimi mejami, zato pa pozdravljamo četrti slovenski katoliški shod, naj obrodí sadove nam in znanecm. 24. avgust bodi mejnik naših žuljev in naših blagrov. **P. B.**

Avstrija izgublja zaveznike.

Avstrija ima veliko smolo, ker je Berchtoldova politika silno nesrečna. Doslej je imela Avstrija za zaveznico Nemčijo in Italijo: Razun tega se je trudila, da bi imela za prijateljice Turčijo, Bolgarijo in Romunijo, pa se je vse izpakedralo. Turčija je zasedla Odrin proti sklepu londonske konference in hoče to važno mesto ne le ohraniti, ampak iti še naprej čez Marico v Staro Bolgarijo. To namero Turčije Avstrija tem težje prenaša, ker so njeni diplomati deloma povzročili drugo balkansko vojno in propad Bolgarije, avstrijske zaveznice. Avstrija bi tedaj rada zastavila Turkom pot proti Sofiji, pa se boji, da bi se s tem Turkom zamerila. Lansko leto je še nemški Dunaj in ves nemški narod želel Turkom zmago. Če pa Avstrija za rešitev Bolgarov ne bo ničesar storila, izgubi vse bolgarske simpatije in Bolgari se utegnejo spoprijazniti in zopet zvezati s Srbi, kar bi bilo Avstriji zopet neljubo.

Dunajska vlada in najvišji krogi so se lani na vso moč trudili, da bi si bili privezali Romunijo. A tudi to se ni posrečilo. Romunija je začela prodirati z vojsko proti Bolgariji in se je zvezala s Srbijo in Grčijo. Nazadnje se je v Bukarešti sklenil mir, ki je podrl temelje vseh avstrijskih načrtov. Avstrija je hotela napraviti, da bi ta mir ne bil končnoveljavjen, ampak le začasen dotlej, dokler ga ne potrdijo velevlasti. Seveda je Avstrija hotela izrabiti to priliko, da bi oškodovala Srbijo, ki ji še vedno leži najbolj v želodcu. Te dni je grof Berchtold brzojavno čestital romunskemu ministrskemu predsedniku Majorescu, da se mu je posrečilo skleniti provizorični mir. Majorescu mu je pa odgovoril, da sklenjeni mir ni provizoričen, temveč definitiven. Ta odgovor je dunajske kroge silno vznemiril. Tako so tudi razmere med Avstrijo in Romunijo postale napete.

Najbolj pa boli dunajsko vlado razdor z nazori Nemčije. Zneane so prijateljske brzojavke, ki so se menjale med nemškim cesarjem in romunskim kraljem. Bile so prave klofute za avstrijsko politiko. Še celo vladni „Fremdenblatt“ pravi, da je najbolj obžalovanja vredno to, ker je Avstrija izgubila v politiki stik z Nemčijo, kar je posledica neprestanih zmot grofa Berchtolda. Zadnje dni se je pa nemški cesar brzojavno zahvalil

tudi ruskemu carju za njegov trud, ki ga je imel, da se je z njegovim vplivom na Srbijo in Bolgarijo sklenil v Bukarešti mir. Car je pa odgovoril, da ima tudi Nemčija za mir na Balkanu velike zasluge. Za Avstrijo, ki bi rada še mešala karte, je to dovoij povoda za novo vznemirjenje. Pri teh razmerah se sliši skoro smešno, ako zahteva Berchtold nekaj protektorat Avstrije nad Ciganom sorodnimi rodovi, prebivajočimi v balkanskih državah, češ da treba ščititi proti novim gospodarjem njihove narodne pravice. O teh narodnih pravicah sanjati Berchtold v istem času, ko v Avstriji slovanski narodi ne najdejo nobene zaščite svojih narodnih pravic.

Časniki poročajo, da se Berchtoldu majejo tla in da bo mož kmalu pobral šila in kopita svoje nesrečne politike. Da bi se le res to kmalu zgodilo! Zapravljeni milijoni, oškodovana trgovina in obrt in ponižana veljava Avstrije pred svetom, vse to bode enkrat v avstrijski zgodovini zabeleženo kod plod njegove nesrečne politike.

Če bo ta naš mučni položaj izrabila še hinvavska zaveznica Italija, potem se bodo gotovim krogom šele oči odprle, pa bo prepozno.

Zborovanje gorenjskih živinorejcev v Škofji Loki.

Sv. Roka dan se je vršilo v Škofji Loki važno zborovanje okrožja gorenjskih živinorejskih zadrug. Časopisi o njem niso poročali. A velika udeležba na shodu je pričala, kako zanimivo za gorenjske kmetovalce je bilo to zborovanje. Udeležili so se ga živinorejci in odposlanci živinorejskih zadrug s cele Gorenjske. Med udeležniki smo zapazili gg. poslance Jarca, Demšarja in Zabreta. Deželni odbor je bil zastopan po dr. Pogačniku.

Zborovalci so z velikim zanimanjem sledili poučnim predavanjem raznih poročevalcev. Ti referati, kakor upamo, izidejo v tisku in jih bo dobil v roke lahko vsak živinorejec.

Največ zanimanja sta vzbudila prva dva referata. Dež. živinozdravnik g. Fr. Črne je podal v kratkem vse, kar mora vsak kmetovalec vedeti o jalovosti krav, nje nevarnosti in nje zdravljenju. Za njim pa je poročal dr. Pogačnik o načrtu novega deželnega živinorejskega zakona. Obadva referata sta vzbudila zelo živahno debato, kar je umevno. To so stvari, ki živo zanimajo vsakega poljedelca. Rezultat obeh več kot eno uro trajajočih debat je zaključen v sledečih resolucijah, ki sta bili sprejeti soglasno:

I. Vsaka živinorejska zadruga mora takoj, ko zapazi, da se je v njenem okolišu pojavila jalovost krav, to naznaniti deželnemu odboru, in naj se takoj začne z zdravljenjem.

II. Deželni odbor se naprosi, da se načrt nove živinorejske postave v primerni obliki razmnoži in razpošlje zadrugam, županstvom in po-

slancem. Potem naj skliče Zadrúžna zveza v sporazumu z deželnim odborom v Ljubljano skupni sestanek kranjskih živinorejcev, da se na tem sestanku ta prevažna zadeva uredi.

Za tem je poročal poslanec Fr. Demšar o deželnem in državnem pospeševanju živinoreje. Državna podpora v ta namen za Kranjsko znaša 133.000 K. V prvi vrsti seveda podpira domačo živinorejo dežela. To je dežela tembolj dolžna, ker se je ta panoga narodnega gospodarstva do zadnjega časa, dokler ni prišla na krmilo S. L. S., na Kranjskem zelo zanemarjala. Druge dežele so žrtvovala že pred več desetletji po več stotisoč kron v ta namen, n. pr. Moravsko, pri nas pa je bilo l. 1906 v ta namen v kasi borih par sto kron! Sedaj seveda se je to temeljito izpremenilo. Uspehi se že kažejo. Treba je le, da dosledno in smotreno delamo.

Po govoru g. poslanca Demšarja, ki je bil sprejet z odobravanjem, so se oglasili mnogi k besedi. Posebno glede nakupa plemenske živine se je vnela dolga debata. Kako plemensko živino naj dežela kupuje? Tujo ali domačo? Po daljšem deloma precej živahnem posvetovanju so se zborovalci zedinili na sledeče točke:

1. Plemenski biki naj se kupujejo v domači deželi, tako da bo deželni in državni denar za nakup plemenske živine doma ostal.

2. Kdor ima bika vzrejenega doma, naj naznani, da ga pridejo pogledat veččaki od deželnega odbora oziroma kmetijske družbe. Če ga najdejo sposobnega, naj ga kupijo.

3. Le plemenska živina, ki je ni mogoče dobiti v deželi, se sme kupiti v tujini, in sicer naj ne bo dotična živina stara čez eno leto. Pri nakupu naj bo navzoč en živinorejski izvedenec.

4. Premovanje telet naj se odpravi in dotični denar naj se porabi za nakup mladih lepih telic.

Naslednja resolucija, da naj se z deželnim oziroma državnim denarjem nakupavajo v prvi vrsti le tiste telice, ki so se pasle na pašnikih, je propadla.

Nato stavi še poslanec Demšar predlog, naj deželni odbor pri prekupovanju lepe plemenske živine po živinorejskih zadrugah z deželno podporo gleda na to, da bo te podpore deležen tudi živinorejec-prodajalec. (Sprejeto.)

Zadnja resolucija poziva živinorejske zadruge, naj vestno vodijo kronike.

Nato so se vršili še nekateri za živinorejce zanimivi referati. Žal radi pomanjkanja prostora ne moremo o njih poročati, kakor bi radi. Celó zborovanje je trajalo od 9. ure zjutraj do 1. ure popoldne. Prihodnje leto sv. Roka se vrši zborovanje okrožja v Gorjah pri Bledu.

V nedeljo vsi v Ljubljano na „Katoliški shod“!

„Kar jutri pojdeš,“ je ponovila mati, in začela naštevati vse one, ki jim je gospod pomagal.

„Jančevo Rezo so bili že vsi obsodili. Lej, pomagal ji je. Kakor grenadir hodi zdaj. Sirkovi Justi je trgalo. Eden, dva, tri, jo ozdravi. Matjanu se je noga pregnojila. V bolnišnici je bil. Misliš, da so ga ozdravili? Še ob hojo je prišel notri. Pa ga poglej zdaj. So ga vprašali gospod, kako so ga zdravili v mestu, pa jim je povedal. Nič niso rekli, samo smejali so se. Pa so dali Matjanu neko mazilo. Dober je bil. Ni junak sicer, pa zato ni, ker preveč žganja pije.“

Tako prepričana je odšla Francka k župniku. Prve dni suša je bilo in kos nebeškosinjega neba je visel nad dolino. V bregu pod in nad cerkvijo so silile prve trobentice iz tal, rahla toplota je grela dekletu v glavo, ker ji je bila ruta zdrsnila z las. In ni si je popravila. O, solnce je tako prijetno. Trudoma je sople v breg in ko je stala pred župniščem, je čutila potne kaplje na čelu in z vlažnimi rokami si jih je obrisala.

Vstopila je in potrkala na desno. Potrkala je v drugo in vstopila in obstala v zadregi na vratih, videča župnika sklonjenega in zatopljenega v knjigo na mizi. Zelo se je začudila, opazivši ob župnikovi strani Prisojnskega Janeza, moža dobrih štiridesetih let; močna in voglata postava je nosila ogromno glavo, nekam težko, ko da klone pod težo misli. Na zdravih licih, gladko obratih, je ležala neka nemirna dobrodušnost. Male, nestalne oči so sevale začudeno otroško dušo. Samo vase pogreznjeno čelo se je gubancilo nemirno, ko da

se bori v tej glavi razum z nezvestjo, nerazsodnostjo otroka. Kljub voglatosti telesa in lica je bil mož vendar živa slika nedoraslega človeka: otrok v močatem telesu. In Francka se je začudila in mislila:

„Lej no, Janeza! Za neumnega ga imajo ljudje, pa za gospodarja ga niso hoteli postaviti pri sodnji, pa se vendar celo gospod župnik pogovarjajo z njim in knjige berō.“

Nadaljne misli ji je utrgal glasen vzdih. Mož je hipoma stresel glavo in vskliknil:

„Gospod, jaz bi se zmešal, če bi moral vse to razumeti, vse to v evangeliju.“ In Janez je vprl neskončnega občudovanja polne oči v duhovnika. Sivemu župniku pa je legel dobrohoten smehljaj na lice, in dobrohotna beseda mu je bila na jeziku, ko je zagledal vstopivšo deklico.

„Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ je pozdravilo dekletu in se zardelo sklonilo nad župnikovo roko.

„Lej no,“ se je razveselil župnik, „si ti, Kovačeva, si?“

„Sem.“

„Seveda si, seveda,“ je kimal stari gospod z glavo in se smehljaj v tisti prijaznosti, ki je last ljudem mirne vesti in neprestanega dela za druge. „Pa lepa si mi, ti, lepa!“ je pristavil karajoče in motril ostreje njeno lice. „Si bolna?“

„Kašljam,“ je odgovorila Francka, „pa so rekli mati —“

„Kašljaš?“ je prešel župnikov glas v očitanje. „To ni dobro, ti Francasta. Kako, da kašljaš? A? Si se prehladila? Bosa po snegu? A? Si se vroča

vode napila, ti presneto dekle! — Ali že dolgo kašljaš?“

„Ne prav dolgo.“

„Kaj je to, ne prav dolgo? En teden?“

„Bo že nekaj več. Od jeseni sem!“ Dekle je povesilo oči vpricho karajacih župnikovih oči.

„Tako, tako,“ je postal župnikov glas naravnost osoren in ogorčen, „pa mi zdaj prideš. Zdaj! Si slišal, Janez,“ se je obrnil nato k možu, ki je motril zdaj župnika, zdaj Francko, „si slišal? Vso zimo kašlja, pa mi pride zdaj povedat.“

„O, slišal, slišal,“ je prikimal Janez in njegov voglati obraz se mu je zasvetil zanosa, da ga sam gospod župnik nagovarjajo in mu zaupajo, gospod župnik, ki so svet mož in učen, njemu, ubogemu Prisojnskemu Janezu, ki mu brat in vaščani resne besede ne privoščijo.

In ponovil je z drhtečim glasom, polnim veselja:

„O, slišal, slišal, gospod župnik!“

Župnik je primaknil stol in velel dekletu sesti. Nato je stopil v kuhinjo in velel segreti vina. Potem je sedel za mizo, motreč zdaj Janeza, zdaj Francko.

„Da ne razumeš, si rekel, Janez,“ je ogovoril moža, ali še predno je mogel Janez odgovoriti, je dejal župnik Francki:

„Lipovega čaja naj ti mati kuha.“

In zopet se je obrnil gospod proti Janezu.

„Vsega nihče ne razume, Janez! Kako bi človek, ki je kakor črv v prahu, razumel besedo božjo, skrivnost Boga, ki je kakor solnce.“

Dalje prih.

POLITIČNI PREGLED.

Nadvojvoda Franc Ferdinand je bil od cesarja imenovan za glavnega nadzornika avstrijsko-ogrške armade in mornarice.

Nemški cesar Viljem je na rojstni dan avstrijskega cesarja v napitnici pohvalil cesarja Franca Jožefa kot prijatelja miru in je proslavljajal trozvezo.

Atentat na kralj. komisarja Skerleca v Zagrebu. Ko je dne 18. t. m. kraljevi komisar Skerlec prišel iz stolne cerkve v Zagrebu od božje službe, ki se je obhajala povodom cesarjevega rojstnega dneva, je mladenič Štefan Dojčić prodrli policijski kordon pred cerkvijo in ustrelil z revolverjem na Skerleca. Zadel ga je v desno roko. Krogla ni napravila veliko zla. Komisar je skočil v pripravljeni avtomobil in se je odpeljal v bolnico usmiljenih bratov, kjer so mu rano izprali in obvezali. Dojčić je star 23 let in je po poklicu plesarski pomočnik. Bil je nekaj časa v Ameriki, kjer je bil tajnik pri raznih hrvaških političnih in anarhističnih organizacijah. Prišel je v Evropo z namenom, da umori kraljevega komisarja Cuvaja. Ker se mu to ni posrečilo, je napravil sedaj atentat na Skerleca. Trdi se, da napadalec ni imel zveze s hrvaškimi strankami. Listi splošno obsojajo njegov blazni čin. Napadalec je policija prišla in ga oddala deželnemu sodišču. Voditelji vseh strank so pri komisarju izjavili, da se veselo, ker se je atentat ponesrečil.

Slavnosti na Balkanu. Iz vseh balkanskih prestolnic se poroča, da se iz vojne armade in njihovi poveljniki in kralji vračajo domov med praznovanjem velikih narodnih slavnosti. Grškega kralja Konstantina je spremlilo do Falera vse vojno brodovje. Šel je potem kralj v slavnostno ckinčane Atene, kjer so bili na glavnem trgu postavljeni Turkom in Bolgarom ugrabljeni topovi. V stolni cerkvi se je opravila zahvalna božja služba v pričo kralja in najvišje gospode. Zbranega je bilo v mestu nad 100.000 ljudstva. Tudi v Belgradu in v Bukareštu so bile enake slavnosti. Na trgu v Belgradu so tudi ljudje občudovali Turkom in Bolgarom vzete topove. Še celo v Sofiji so imeli kralj ter princa Boris in Ciril na čelu vojske s cveticami okinčan vhod v mesto in so se potem udeležili božje službe v katedrali.

Turki v Odrinu. Med velevlasti ni edinosti v načrtu, kako zapoditi Turke nazaj čez Marico in spraviti jih iz Odrina. Turki so pripeljali v Odrin veliko inženirjev, ki so mesto jako močno utrdili in niso nič pri volji, da bi to močno trdnjavo še kdaj prepustili Bolgarom. O Avstriji je bilo rečeno, da namerava resno zapreti Turčiji, pa se je premislila. Bolj resnobna je bila grožnja Rusije. Če se je potegnil za Bolgare in Sazonov je turškemu poslaniku naravnost povedal, da bo Rusija naredila skrajne korake proti Turkom. Veliki vezir je nato v Carigradu obiskal ruskega poslanika Giersa in mu je rekel, da Turki ne bodo zasedli Dedegača in da so šli čez Marico, ker niso vedeli kaj namerava Bolgarija.

DOPISI.

Šenturška Gora. Slavnost v proslavo 65-letnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. in Konstantinovega jubileja se je završila pretečeno nedeljo ob mnogobrojni udeležbi občinstva. Posebno je povzdignila vso slovesnost slovesna sv. maša z velepomembnim govorom g. dr. Mihaela Opeke in izbornim petjem obeh cerkljanskih pevskih zborov pod spretnim vodstvom g. organista Jan. Čebulja. Igra: „Skrivnostna zaroka“ se je prav dobro igrala. Čast!

Iz Domžal. Kamniški pododbor podružnice S. D. Z. za Gorenjsko je otvoril svoje delovanje s prireditvijo 15. t. m. Bogat spored je obsegal razen Ig. Borštnikove igre „Stari Ilija“ tudi par orkestralnih in pevskih točk. Najbolj nam je pač ugajal kvartet na lok. ki je dovršno igral barcarolo iz opere „Hoffmannove pripovedke“ in s tem popravil, kar je društveni orkester nekoliko zagrešil z uvodno koračnico „Pepek“. Tudi mešani zbor je častno vršil svojo dolžnost, dasiravno je imel na sporedu težko Devovo kompozicijo „Zarja“. Sledil je dvospev „Divja rožica“, katerega sta morali gđ. pevki na ponovno odobravanje občinstva ponavljati. Z igre „Stari Ilija“ smo bili v splošnem zadovoljni, le želeli bi včasih bolj močnih glasov, da tudi občinstvo na zadnjih sedežih razume, kaj se govori na odru. Režijo igre je spretno vodil iur. Drago Flerin. Njegov kuplet „Na urlaub“ pred igro je seveda zbudil mnogo smeha med zbranim občinstvom, ki je skoro do zadnjega prostora napolnilo dvorano in galerijo. Po igri se je vršil komerz na vrtu g. Ant. Müllerja, kjer se je slavna domačinska godba žrtvovala za cel večer našemu dijaštvu. — Kot slišimo, ponovi pododbor to prireditev v Kamniku 7. ali 8. septembra in spoji s to veselico zajedno izlet v Kamniško Bistrico. Upajmo, da se bo tudi ondotno občinstvo v tako velikem številu odzvalo vabilu pododbora kot v Domžalah.

Iz Saratova na Volgi nam je poslal pozdrav g. prof. dr. Ivan Knific, ki je že predaval v „Ljudskem domu“ v Kranju o bajnem severu in sedaj popotuje po Ruskem.

NOVIČAR.

Preč. g. dekan Frančišek Kummer, ki je bil danes v Kranju pokopan, je bil rojen dne 6. maja 1841. v Kranju pod mestom v dobroznani Zorčevi hiši, ki je dala dva duhovnika brata. V mašnika je bil posvečen 1. avgusta 1864. Kapeľanovalec je v Višnji gori in v Šentvidu pri Stični, potem je bil župnik v Mošnjah, kjer si je pridobil neveljavih zaslug z zidanjem veličastne romarske cerkve na Brezjah. Nato je šel za župnika in dekana na Vrhniko, potem v Staro Loko in od l. 1910. je bival v pokoju v Kranju. Rajni gospod dekan je bil mož milosrčnega in miroljubnega značaja, a energičnega in podjetnega duha in odločnega verskega prepričanja. Bil je zelo izobražen, dobro je govoril latinski in je rad čital francoske knjige. Cesar ga je odlikoval s Franc Jožefovim redom in občina starološka s častnim občanstvom. Ljubil je pokojnik mesto Kranj, ki gotovo ohrani odličnemu rojaku prijazen spomin. Sveti naj mu večna luč!

Katoliški shod. Poslanci in zastopniki občin, ki pridejo na katoliški shod se bodo zbirali v nedeljo ob 7.—8. uri na dvorišču Kat. tiskarne. Vozni red za udeležnike katoliškega shoda. Posebni vlaki bodo odhajali v nedeljo po južni železnici ob 240 uri zjutraj iz Trsta, prihod ob 7. uri v Ljubljano. Odhod zvečer 930. — Iz Maribora o polnoči, prihod v Ljubljano 448. Odhod 1218. — Jesenice—Ljubljana. Odhod z Jesenic 501 zjutraj, iz Kranja 553, dohod v Ljubljano 630, odhod iz Ljubljane zvečer 929. Drugi vlak. Odhod z Jesenic 515, iz Kranja 611, prihod v Ljubljano 650. Pri obeh vlakih se bode izstopilo v Ljubljani na državnem kolodvoru. Pri drugem vlaku bo pa odhod iz Ljubljane 1028 z juž. kolodvora. — Dolenjski posebni vlak od Novega Mesta bo prišel v Ljubljano 703, odhod 906 z dolenskega kolodvora. — Iz Kočevja bo prišel vlak 644, odhod 929. — Iz Ajdovščine pride posebni vlak čez Gorenjsko v Ljubljano 527, odhod 853. Sprejemal bo ta vlak samo vdeležence z Goriškega in Gorenjce do Jesenic. — Iz Kamnika pride vlak 530, prihod v Ljubljano 642 in odhod zvečer dvakrat 715 in 11. — Iz Trziča odhod posebnega vlaka 505 in se priklopi v Kranju drugemu posebnemu vlaku 611. Odhod iz Ljubljane z navadnim vlakom 1001 zvečer z južnega kolodvora in prestop v Kranju v trziški nedeljski vlak. — Za otroke vožnja ni znižana. Pri dohodu v Ljubljano se karte ne oddajo, ampak se shranijo za povratno vožnjo. Voznina bo znižana, za tja in nazaj: z Jesenic 3 K, iz Radovljice 2 K 40 h, iz Kranja 1 K 40 v, iz Škofje Loke 1 K, iz Kamnika 1 K 60 v, iz Trziča 2 K 60 v.

Katoliški shod. Jutri bodo katoliški dijaši ob 8. uri pri sv. maši v ljubljanski stolnici in ob 1/2 9. uri se bo pričelo dijaško zborovanje v veliki dvorani hotela „Union“. V nedeljo zjutraj ob 8. uri bodo fanfaristi s poslopja Katoliške tiskarne dali znamenje, da se bo začel sprevod od onod pomikati proti „Zvezdi“.

Sv. maša bo v Kranju v župni cerkvi v nedeljo ob 5. uri za tiste, ki pojdijo na katoliški shod iz Kranja in okolice.

Dohod gostov na katoliški shod. V soboto pridejo v Ljubljano popoldne ob 3. uri Čehi, katerih bo 353. Zvečer ob četrta na deveto uro pridejo Poljaki in slovenska delavska društva iz Nemčije z zastavami z gorenjskim vlakom. Ob poldevetih pridejo Hrvatje. — V nedeljo bo ob 9. uri sv. maša pred nunsko cerkvijo. Dohod na Kongresni trg bo poprej zaprt. Ženske, ki nimajo narodne noše, pa imajo vstopnice, naj gredo izpred frančiškanov skoz Wolfve ulice v zgornji del „Zvezde“. Marijine družbe naj nosijo znake. Popoldne ob treh bodo večernice v stolnici, kamor pridejo Marijine družbe.

Katoliški shod v Ljubljani in časopisje. Zelo umestno bi bilo, da bi se katoliški shod pečal prav temeljito s časopisjem. To vprašanje je zlasti v naših časih najbolj pereče vprašanje. Zdi se, da se dandanes pri nas mnogo premalo važnosti polaga na časništvo. V Lincu so zelo temeljito obravnavali o tem predmetu pretekli teden in se dogovarjali, kako širiti katoliške časnike. Najprimernejša prilika za take obravnave je brezdvomno na katoliškem shodu. Ker imajo naši nasprotniki mnogo več časopisov, nego mi, moramo vse storiti, da vsaj te časopise, ki jih imamo, finančno utrdimo, še bolj razširimo in pridno vanje dopisujemo.

Hiše brez zastav v Ljubljani bodo pokazale v nedeljo, da imajo liberalce za gospodarje. Vodstvo napredne stranke je prepovedalo izobesiti zastave, zapovedalo pa prezirati došle katoličane. Naši ljudje naj si zapomnijo gostilnice in prodajalnice, kjer ne bo zastav, in naj mirno gredo mimo, da jih ne bodo liberalci zasramovali.

Povk za župana v Kranju. Dober pouk je dal zadnji soboto „Slovenski Narod“ županu na Jesenicah, ko je prinesel novico: „Razglasili, dan in ura občinske seje, kakor tudi sklepi se imajo na občinsko desko nabiti in objaviti.“ Seveda tega ne ve Skubic (jeseniški župnik), še manj pa Čebulj (župan), pristavlja „Narod“. — Saj je pa tudi težko, to vedeti. Doslej tega ni

vedel niti g. Ferdinand Polak, župan v Kranju. In sedaj, ko je liberalni moniter to povedal, bo lahko vedel tudi kranjski župan. Vprašanje pa je, če bo on hotel malo veljavni ljubljanski list ubogati. „Sava“, ki ima na kranjskega župana več vpliva, sicer pobira jeseniške in druge novice iz „Naroda“, omenjenega pouka za župana pa iz gotovega vzroka ne bo hotela posneti. In tako ostane v Kranju najbrže vse pri starem, brez nabiranja na občinsko desko.

Petra Bohinjca Izbrani spisi se še dobivajo pri „Tiskovnem društvu“ v Kranju. Doslej izšla dva zvezka se dobijo lepo vezana po kroni. Toplo priporočamo vsem prijateljem leposlovja to krasno zbirko, ki nudi čitanja željni mladini mnogo zabave in izobrazbe.

Agrarne vesti. Na Dunaju se je osnovala „Avstrijska prodajna družba za poljedelske izdelke.“ — Češki agrarni poslanci so sklenili, da bodo na Dunaju v državnem zboru v prihodnje bolj ostro postopali in zahtevali izboljšanje položaja kmetov.

Vojaške vaje pri Loki in Kranju bodo letos meseca septembra, namreč trenske vaje. C. in kr. trenska divizija št. 13 v Zagrebu imela bo svoje letošnje vaje v škofovski okolici ter bode nastanjena v Škofji Loki in Žabnici, in sicer v Škofji Loki okoli 35 častnikov, 180 mož in 180 konj, v Žabnici pa okoli 18 častnikov 120 mož in 100 konj. — C. in kr. trenska divizija št. 3 v Gradcu imela bode vaje v kranjski okolici ter bode prenočevala od 5. do 17. septembra in od 22. do 25. septembra v Kranju s staležem 45 častnikov, 210 mož in 230 konj in v Stražišču s staležem 20 častnikov, 130 mož in 140 konj. V času od 28. avgusta do 9. dospel bode v Kranj 240 konj in en oddelek vojaštva, ki bode pripravljajal potrebna nastanišča.

Romarski vlak na sv. Višarje priredi kat. slov. izobraž. društvo v Senčurju pri Kranju, dne 2. septembra t. l. Vlak, ki bo vozil od Kranja, bo sprejemal romarje na vseh postajah do Jesenic. Vlak bo odhajal iz Kranja točno ob 9. uri dopoldan, iz Sv. Jošta ob 9. uri 12 min., iz Podnarta-Krope ob 9. uri 23 min., z Otoč ob 9. uri 29 min., iz Radovljice ob 9. uri 42 min., iz Lesec ob 9. uri 57 min. Na Trbiž pride ob 11. uri 23 min. Vlak odhaja nazaj drugi dan, v sredo 3. sept. ob 12. uri 58 min. in pride v Kranj ob 3. uri 21 min. Cena vožnje za III. razred za sem in tja je od Kranja in sv. Jošta K 3 20, iz Podnarta in Otoč K 2 90, od Radovljice in Lesec K 2 50. Vožnja vlaka je od Kranja K 2 40 ceneje, kot pri navadnem vlaku. Udeleženci iz bolj oddaljenih krajev, lahko pošljejo denar po pošti na Izobraž. društvo v Senčurju in potem dobijo listke v vlaku proti postnemu nakazu od poslanega denarja. Karte se okrog ne bodo pošiljale. Bližnji romarji pa dobijo vozne listke pri Josip Kristanu v Srednji Vasi in v Senčurju v kapelniji. Zadnji čas za zglasitev je do 28. avgusta 1913.

Lov občine Mavčiče se bode dne 18. septembra ob 10. uri dopoldne v prostorih c. kr. okrajnega glavarstva v Kranju za dobo 5 let dal v zakup.

Rezervisti se vračajo. Izšel je dolgo pričakovani ukaz, ki dovoljuje našim rezervistom, da se vračajo domov. Le nekaj rezervistov iz zadnjih letnikov so še pridržali.

Nesreča v Pulju. Na strelišču se je pri preizkušnji nekega topa zgodila eksplozija. Trije topniški predmojstri so bili ubiti, tri osebe so težko ranjene in več je bilo lahko ranjenih. Vice-admiral grof Wellenberg je bil na nogah tako ranjen, da so mu morali obe nogi odrezati.

Sodarjeva posestva v Kranju pojdejo na dražbo. Za ustanovitev dražbenih pogojev se je določil narok na dan 4. septembra 1913. dopoldne ob 9. uri pri sodnji v Kranju.

Prodaja konj. V četrtek, dne 25. septembra 1913 ob 8. uri predpoldne se bo vršila na živinskem trgu v Kranju javna dražba okoli 100 izrabljenih vojaških konj, katere bo prodajalo poveljstvo c. in kr. trenske divizije št. 3. K tej dražbi se vabijo kupci.

Grof Štefan Tisza, ogrski ministrski predsednik, je bil letos že trikrat v dvoboju, in sicer se je dne 20. t. m. meril z mejnim grofom Pallavicinijem, ki mu je očital, da je hotel podkupiti neke priče. Drugod na svetu gredo taka očitanja pred sodnijo, Ogr, ki imajo v sebi še precej hunske krvi, jih pa izravnavajo z dvobojem. In tako se je zgodil zopet velik škandal, da se je poglavar ogrske države podal nad nasprotnika z morilnim orožjem v roki. Devetkrat sta se udarila. Devetič sta si nekoliko puščala drug drugemu s sabljo na čelu in izgubila nekaj kapljic krvi. Dobila sta nato vsak svoj obliž na čelo, kar naj dokazuje, da sta zopet oba poštenjaka in dobra prijatelja. Našim gorenjskim fantom, če katerikrat posnemajo ogrske grofe, pa pravimo — surovine.

Na Francoskem je najmočnejša krščanska organizacija, kar je precej čudno, organizacija železničarjev. V njej je organiziranih 55.000 železničarjev. Od 9. do 10. avgusta letos so imeli ti železničarji v oddelkih nočno češčenje v stolnici Montmartre v Parizu. Navzočih je bilo 6000 mož železničarjev. 2100 jih je prejelo sv. obhajilo. Kdaj bomo v Avstriji kaj enakega doživeli!

NOVEJŠE VESTI.

Berlin, 21. avgusta. Na Balkanu se snuje zveza Srbije, Grčije, Črne Gore in Romunije proti Bolgariji in Albaniji. Rusija hoče z denarnim bojkotom prisiliti Turčijo, da bi šla z vojsko nazaj, s čimur pa Nemčija ni zadovoljna.

Dunaj, 21. avgusta. Tu se govori, da bo v jeseni odstopilo ministrstvo Stürgkh.

Trst, 21. avgusta. Namestništvo je ukazalo, da mora magistrat odpustiti vse uslužbence, ki niso avstrijski podaniki. Lahki so obupni.

Pariz, 21. avgusta. Odrin najbrže ostane v turških rokah. Bolgarija pa dobi odškodnino.

London, 21. avgusta. Ruske čete se pripravljajo za odhod.

Slavnostni spreved po Ljubljani. Spreved se bo pričel pomikati ob 8. uri čez jubilejni most, pojde po Resljevi cesti, mimo južnega kolodvora, po Dunajski cesti in Selenburgovi ulici na Kongresni trg, kjer bo sv. maša ob 9. uri. Po maši pojde spreved po Vegovi ulici, Cojzovi cesti na šentjakovski most, po Starem trgu in Mestnem trgu, pred škofijo, mimo Vodnikovega trga po Poljanski cesti v domobransko vojašnico, kjer bo na obširnem dvorišču veliko zborovanje ob 11. uri.

Umrli je v Ljubljani g. Franc Babič, trgovec in posestnik, in bo v nedeljo dne 24. t. m. popoldne v Kranju pokopan. N. p. v. m!

Mlekar v Dupljah, Iv. Ivančič je odpihal v Ameriko. Vaščani v okolici imajo precej stokov tirjati od njega.

Občinske ubožnice.

„Gorenjec“ je v 52. št. preteklega leta stavil nasvet: Osnujejo naj se občinske ubožnice, in sicer za več občin skupaj, kajti male ubožnice niso zmožne življenja. V teh ubožnicah naj siromaki dobivajo potrebno delo in popolno oskrbo. Prepove naj se pa potem z vso resnobo tisto vlačuganje od mesta do mesta, od vasi do vasi, ki sedaj premožnejše mnogo stane, nikomur pa ne koristi.“

Dopisnik se ostro obrača proti navadi, da jati ubožcem podpore v denarju, „ki ga gre najmanj polovico za špirit.“

Občinska uprava je (v št. 2. l. 1912.) na „Gorenjčev“ nasvet pisala: „Misel skupnih ubožnic pozdravljamo!“ Imenovani list izvaja nadalje, da je treba novega ubožnega zakona.

Preskrba ubožnih, to je zadeva, ki ni važna samo za tiste nesrečne osebe, ki pri očetu županu iščejo grenak kosce kruha, ampak tudi za občinske odbore, kateri naraščajočih troškov, ki izvirajo iz preskrbe ubožcev, nikakor ne morejo biti veseli. Če je količkar večja občina, je že treba šteti do 2000 K na leto za reveže. in to je svota, ki morda pomeni 15—20% naklade pri občinskem proračunu.

To zadnje moramo kar takoj povedati, to pa zato, ker zgoraj navedena dopisnika po naših mislih nekoliko pretirava.

Zdravniško priporočeno!

Pri nezadostni in nepravilni prehranitvi otrok, ali pa iz drugih vzrokov, radi katerih se otroci pravilno ne razvijajo, ne zasluži nobeno drugo krepilno sredstvo toliko zaupanja kakor ravno Scottova emulzija, katera se je z ozirom na tvorbo močnega okostja kakor tudi na okrepanje telesa izkazala naravnost za izborni. Redilne lastnosti, katere vsebuje Scottova emulzija, vplivajo na rast močnih, ravnih kosti in podpirajo sploh ves razvoj otročičev, tako da so isti živahni ter kmalu veselo capljajo naokoli. Scottova emulzija otrokom jako ugaja, ker jo uživajo prav s slastjo.

SCOTTOVA emulzija

je vpeljana v vseh deželah skoro že 40 let in je priporočena od množestev zdravnikov, ker jo cenijo kot najbolj pripravno, zanesljivo in učinkovito redilno sredstvo.

Cena originalni steklenici je 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 v. v znakah na SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena posiljatev potom lekarni za poizkušnjo.

Zobozdravniški in zobotehniški ateljé

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in Fr. Holzhaeker, konc. zobotehnik

V KRANJU

v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan po 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne izven velikih praznikov na razpolago. 16 52—33

Priznamo, da nikomur ni treba zavidati občinskih podpirancev — saj smo prej rekli, da tisti kruh, ki ga reže občina, je grenak, in reveži, ki ga mora jesti. Pa tega do cela ni mogoče odpraviti, najmanj pa je občina s sama poklicana in zato zmožna, in če se naredi tudi nov ubožni zakon, koliko bo potem boljše?

Župani imajo najbolj zoprni županski posel ravno z reveži. „To je najhujše“ — nam je rekel večletni župan — „le čudo, da še kak sad zraste na mojem vrtu, ker je vse prekleto okoli moje hiše — od beračev.“

Resnično, da gre marsikaka občinska kronica za špirit, ni pa res, da gre vsaj večina za špirit. Ta trditev meri čez cilj. Takim pijančkom je seveda bolj pametno ne dajati denarja, ampak hrano in obleko, kakor tudi ubožni zakon zahteva. Kdo bo zameril, če se v vsakem slučaju, ko bi kaj tacega pametno bilo, to ne zgodi, če se le vpošteva dejanske razmere.

Tudi „mesečne podpore“ niso tako razžaljenje časti, kakor se domneva, ampak so popolnoma v smislu sedanjega ubožnega zakona, ki tirja, da „revež še sam po svoji moči dela, kolikor more, oziroma, da ga tudi njegovi ljudje podpirajo.“ Kaj pa prehranjevanje od hiše do hiše? Godi se to pri takih, ki morejo še sami hoditi. Če pride tak revež k dobrim, usmiljenim ljudem, mu ni sile, pri trdosrčnih je seveda drugače. V obče smo pač za to, da se priskrbi tudi takim siromakom vsaj stanovanje, da se ne potikajo po hlevih. Za hrano bodo občani, če je med njimi kaj krščanskega duha, bolj poskrbeli, kakor bi mogla to storiti občina, ki velikih svot ne more in noče dajati.

Za smeh in kratek čas.

Čudno. A: „Profesor Znanec in njegova gospa sta silno izobražena; on menda pet jezikov gladko govori, ona pa štiri.“ — B: „Pa se vendar ne razumeta!“

Dobro mu je povedala. Dijak svoji sestrični: „Zdaj se že štiri leta učiš latinščine. Ali že veš, koliko spolov pozna latinščina?“ — Ona: „Tri: ženski, srednji in postranski, ki so ga prej imenovali moški spol.“

Poučni del.

Kuhano sadje je bolj redvno kakor krompir, pa se v želodcu manj čuti, ker se lažje prebavi. Sadje dela kri in kosti in poživlja delovanje možganov. Mladina naj je veliko sadja, surovega in kuhanega, pa tudi starim hasne. Sadne pečke naj se ne uživajo, ker od tega pride lahko vnetje slepiča.

Zdrava zelenjava. Glavnata salata pospešuje prebavo, kumare hladijo, špinača in kislica izpodbujata delovanje obisti, čebula krepi želodec, česen poživlja kri, špargelni in zlata jabolka kri čistijo, zelena utrjuje živce in ozdravlja revmatizem, pesa in gobe čistijo kri in redijo.

Pranje krtač. Nekoliko sode raztopi v topli vodi in deni noter krtače tako, da so le ščetine v vodi. Čez nekaj časa krtače izdrgni in operi ter obesi, da se posuše.

Citronin sok. Ako te je kaka žival pičila, n. pr. čebela, si olajšaj bolečino, ako si namažeš rano s citroninim sokom. Citronin sok v vroči črni kavi olajša nervozni glavobol.

PISARNA

za urejevanje splošnih gospodarskih zadev

J. Rozman, Kranj.

I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.

II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.

IV. Promet z nepremičninami: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.

V. Tehnično-komerc. zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah.

Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago. 129 52—3

Pozor!

80.000 parov čevljev 4 pari za samo K 8.50

Radi zastanka plačila pri nekaterih velikih tovarnah mi je bilo naročeno, da naj razpečam veliko množino zaloge globoko pod tovarniško ceno. Zato prodam vsakemu 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na zadrgo, zbiti z žrebli, rujava ali črna usnje, zelo elegantne, novejšje oblike, velikost po številu centimetrov.

Vsi 4 pari čevljev stanejo K 8.50.

Razpošilja se po povzetju. 113 12—7

D. WULKAN, Krakau (Oestr.)
Isaka 3.—644.

Zamenjava dovoljena, tudi denar se vrne.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo potrtega srca, da je naš preljubi brat, prečastiti gospod

FRANČIŠEK KUMMER

bivši dekan in župnik v Stari Loki, vitez Franc-Jozefovega reda, častni občan starološki.

dne 20. avgusta ob 11. uri zvečer v 73. letu svoje starosti, po dolgi in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v petek, dne 22. avgusta, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Rožnivenška ulica št. 50, na tukajšnje mestno pokopališče.

Mrtvaško opravilo se bo izvršilo v soboto, dne 23. avgusta ob 7. uri zjutraj v župni cerkvi v Kranju.

Pokojniki se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

Venci se po želji pokojnikov hvaležno odklanjajo.

Kranj, dne 20. avgusta 1913.

Rudolf Kummer,
brat.

Pavla Kummer, Katarina Fink, Frančiška Hafner,
sestre.

Alojzij Kummer,
župnik v p., brat.